

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő,
— egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felolós szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkoreve Nándor könyvtáradaja Csillóműkön
ide intézkedik a szerkesztői részről a közlemények
hirdetéseik és mindennemű pénzületeik.

Trianon.

Tegnap, június 4-én volt történelmi napunk leggyászosabb napja!

Szegény csonka hazánkban tegnap mindenütt erről a napról emlékeztek meg, mert ez a nap volt a legigazságtalanabb és legszennesebb ítélete a világtörténelemnek, amely elrabolta országunk nagy részét, minket a porig megaláztatott s sorvasztó halálra kárhoztatta ezeréves kultúrországunkat s legendás hírű hősi nemzetünket.

Ezt a borzasztó ítéletet ellenségeink áruló hazugság vádjai alapján mondták ki Trianonban. Vétgajainkat leszágtatták, csonka, de eleven törzstünket eltemették, hogy végre elpusztuljunk.

Tizenkét esztendeje telt el, hogy ezt a halálos ítéletet ránk kimondották, amely hosszú idő alatt tengernyi életenergia öröklődött fel, temérdek érték pusztult el, kimondhatatlan szenvedés özöne szaggatta fel türelmes lelkünket, míg nem eljuthattunk ehhez az évfordulóhoz, még nagyobb veszedelem nélkül.

Igazságunk érzételeben ugyan testünkben összetörve, az óriási gazdasági válság százezernyi gondjától elkabulva, de mégis teljes bizakodottsággal tekintünk édes hazánk jobb jövője érdekében ahhoz a nagy világmegmozduláshoz, amely ezen gyászos ítélet ellen megmozdult, mivel ez az ítélet egész Európának nemcsak a politikai, hanem gazdasági vérkeringését is megmérgezte.

E szent napon fogadjuk meg, hogy Trianon kierzakolt rendelkezését el nem ismerjük, 1000 éves honunk legkisebb rögéről soha le nem mondunk! Esküdjünk, hogy minden erőnkkel és eszközzel hazánk visszaszerzéséért és testvéraink felszabadításáért küzdeni fogunk.

Felsődunántúli Mezőg. Kamara ülése.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara gróf Khuen-Héderváry Károly elnökleite alatt az égető agrárproblémákat vitatta meg. A májusi esők, ha későn is jöttek, mégis sokban enyhítették a felsődunántúli gazdák aggasztó gondjait. Ha jó meleg idő lesz, a káposzák és takarmány termése kedvezően fog alakulni. A győri Gazdakamara elsősorban a nyugati piacok elzárkozása miatti károkat tárta elő. Moson, Sopron és Vas megyék nyugati határán az agrárreexport ijásztoen megcsappant és a gazdaközöniséget villámcsapáshoz hasonlóan érinti. Gróf Khuen Héderváry Károly bejelenté, hogy az olasz piacokra heti 800 db. marha, összesen 40.000 db. marha exportja biztosított a közeli napokban, itt tehát a helyzet nem romlott. Holitscher Ka-

roly orszgy. képviselő alelnök ismerteti a földhöz juttatottakra vonatkozó fakultatív rendelkezéseket, mely elveti a kamara által kért 10-12 kg-mos búzabérletet és helyett kataszteri koronánként 120 P készpénz bérfizetését írja elő. 7-8 pengő minimális és ca 20 pengő maximális bértarok között. — Egyébként 4-5 évig eltölődik a tékörtelés, addig csak bért fizetnek a juttatottak, — de aki jobban jön ki a régi törlesztéses fizetéssel, az fizethet továbbra is a régi alapon. Félix Gusztáv Magyaróvár interpellál, hogy a 33 százalékos fizetési kedvezmény a földhözjuttatottaknak, ami 1930-31-ben megvolt és amit Vargha Imre államtitkár 1931-32-re is megígért, miért nem publikálták. — rendeletileg? Emiatt sok kisember nem tud részletet fizetni, mert az egészet követelik tőle. Csaplár József Komárom vm. Minden földhöz juttatott kapjon egy kis törlesztési-fizetési könyvecskét, melyből mindenkor világosan láthatassa eddigi fizetéseit és jövőbeli hátralékait. Holitscher Károly képviselő a törlesztési több éves hátralékokkal adós földhözjuttatottak hátralékainak kiegyenlítésére 3 éves kamatmentes részletletési kedvezményt sürget, a teljes elengedésnek elvi, morális és finansziális akadályai vannak. Nikodém Mihály Pápateszér, a juttatott földből kimozdítottak felgyülemlett fizetési hátralékainak elengedését kívánja. Gróf Khun-Héderváry Károly elnök: ennek ugyanolyan akadályai vannak, mint a birtokban maradt juttatottak hátralékai teljes elengedésnek. Sokorópátkai Szabó István v. miniszter alelnök figyelmeztet arra, hogy a fizetési nem tudók kimozdításánál esetenként igen méltányosan kell eljárni és nem úgy, mint a konok fizetési nem akaró, rosszhiszemű adósokkal. Kirchnopfi Mihály Sopron vm., azok helyzetét ecseteli, akik magas áron a földhöz jutottak földreform földhöz, de akik semmitéle kedvezményben nem részesülnek, ami önhibájukon kívüli igen nagy méltánytalanság. A Kamara két szakembert küld ki a kérdés alapos kivizsgálására a helyszínre.

Dr. Ormányi János gazd. főtanácsos az OMHE-KEMHE javaslatát adta elő a mezőgazdasági hitelvédő szervezet teljes kiépítéséről, a bajbajutott gazdaságok magán és kényszerreprezéségi eljárásának tovább már nem halasztható sürgős szabályozásáról. Beszámolt az osztrák-magyar árucserreforgalom gyakorlati kivitelei érdekében kifejtett rendkívüli kamarai erőfeszítésekről. A minimizált jövedelemadó kivétel téves alkalmazása, a ma nem létező földjradék, földhozadék tárgyában kidolgozott igazgatói tanulmány előterjesztése után Sz. Radó Lajos felsőházi tag, alelnök a vármegyei agrárblock megszervezésének sürgősségéről tett ja-

vaslatot: Vas megyében 93.000 gazda irta alá az agrárblock-íveit Vázolta a német-osztrák-magyar vámunió számos akadályait Mille Géza h. igazgató, az import teengeri győzele beszerzésének nehézségeiről, a zoldhite erős megrágitásáról: a melléklettelékek igen súlyos terheiről tett a gazdapanaszók alapján jelentést. A kamara a hasznosítási és hasznosítási eljárások engedélyezésének állandósítását sürgeti, — éppen gazda-érdekből is. A kamarai inségzalma akciói során 120 vagon alföldi takarmány és alomszalma jutott 260 pengős alapon a dunántúli gazdák állatai részére. Dr. Mohácsy Lajos a cséplési szén vasúti fuvarjának és magas árának megszüntetését követeli. Glaser Géza, Eits Ferenc Székesfehérvár, Vass Mihály Fejér vm. javaslatára a kamara elnöksége küldött-ségileg fogja kérni a kormányt a gabonáraak megtelelő szabályozására és a beigért gazdamegsegítés megfelelő mérvű nyújtására. Az egyik oldalon tett adó-könnyítések értékét, a másik oldalon az adóemelések mérve jóval túlhaladta.

Szavozd Richard a tejrrendeletnek Győr és vidékére való kiterjesztését sürgette, továbbá az értakarmanýárak leszállítását és azt, hogy a kereskedelmi tárgyalásokat magyar részről ne csak bürokraták, elméleti szobatudósok folytassák, hanem azokba gyakorlati szakemberek: gazdák, bérlők, kereskedők, az Élet emberei is tevékenyen bevonassanak D. Ébner Jenő OMKA titkár az OTB tagja a tejrrendelet hatálya győri kiterjesztésének gyakorlati keresztülvitelét vázolta. Sokorópátkai Szabó István az ipari cikkek túrheluden árusoraját állította szembe a 7-9 filléres vidéki kisgazda tejárakkal, a 20 filléres hűtőárral, ami végzetesen rövidlátó politika az ipar részéről. Somogyi Ferenc a kartelek áremelési adatait tárta elő: teglénál 100 százalék a drágulás, a lőszerszám 40 K-ról 120 P-re drágult, az adómentes nehéz benzín 13 K-ról 33 40 P-re, vaslemez 34 K-ról 55 pengőre, az ecet 24 fillérről 70 fillérré, abroncsvas 20ról 47-re, Wengereit rudvas 20ról

emelkedett, éppen a duplája lett a ponyva ára is, a gépszij 680-ról 15 P-re drágult. Hol vannak ezzel szemben a gazdaproduktumok árai? Szávits Miklós Fejér vm. az állatkivitelei engedélyek miatti állandó panaszokat teszi szóvá. Az osztrákok magatartása teljes felbontása a kétoldali szerződésnek. Az OMKA, az OMGE erélyes fellépését sürgeti. Sokorópátkai Szabó István a kisgazdák hízott állatai árrömlása ellen és az értékesítés lehetővé tételére sürget védelmet.

Holitscher Károly orszgy. képviselő vasprémsvármegyei g. e. elnök és kamarai alelnök javaslatára a kamara és

lakás
kerestetik.
vatalban.
gyelmébe!
Szevér
Bpestri kívánatra
kezelő zongorát,
30 havi rész-
sárolhatók.
at becséről!

özéseket
ideki meghívásra
ajelenik-
kesztésébe ké.

esten
előséget
ajon bizalommal
bol kellő felvilá-
kap.

HOTEL
RIAL
LODA.
arc
lyaudvartól.
P 10.—
vezésü első-
152 szoba
il, központi
elsőrendű
mel.
előfizető
részessülnek.

pesti ügyeit
bban és
an intézi
da Rákóczi-ut70
an meghudható.

PHATÓ!
bajok
elése.
er Árpád
ros
Ára 240 P.
kladó.

ÁR
bb típusokra
yven olcsó áron
aphatók.
elkülti győződ-
maról.
ldömők
Fo-tér.
terzési forrás.
szerelés.

otján, vagy mozgó és kalauzpostakon is lehessen feladni. Távlatokat.

Iparrongedély. Horvath Lajos kemencés-műmáni lakos szaktalos ipar gyakorlására nyert engedélyt.

Anyakkönyvi hírek. A cselekményi áll. anyakkönyvből a következő bejegyzések történetek május havában. Született: Székely József máv. vonatfékezős és neje Kovács Maria leánya Rozália rk. — Góda József napzamos és neje Szabó Rozália fia István rk. — Nemeth István napzamos és neje Takács Rozália halva született fia. — Gerecsér Lajos kádarmester és neje Galovics Ilona halva született fia. — Magyarosi József napzamos és neje Óri Maria leánya Ilona, Ibolya rk. — Sztó Miklós máv. fékezős és neje Nagy Magdolna leánya Magdolna rk. — Hegedűs István máv. lakatos és neje Takács Erzsébet leánya Erzsébet rk. — Horváth János máv. pályafelvigyázó és neje Varga Irén leánya Maria rk. — Weber Jenő gépkereskedő és neje Reichenthal Regina fia Leo izr. — Sipos, Gergely ny. máv. állított és neje Obert Julianna leánya Ilona rk. — Szabó József máv. fűtő és neje Varga Ida fia Endre, Jenő ev. — Hazaságon kivül született 1 gyermek. — Házaságot kötöttek: Pal István özv. íróasztalos rk. Gaborik Maria rk. — Mészáros Sándor napzamos ev. Görög Borbála rk. — Vintze Lajos szabafestő rk. Mizeri Rozália rk. — Meghaltak: Erdélyi Lajos 14 napos ev. — Lövey Rozália 21 éves rk. — Balogh Kármány sz. Salomvári Mária Ostffyasszonyfa 32 éves rk. — Mayer Lajosné sz. Keleti Maria 42 éves rk. — Shrota György szabóság Jánosbaza 47 éves rk. — Vida István napzamos Kúladvát 47 éves rk.

Vetésjelentés. A legutóbb kiadott hivatalos vetés jelentés szerint a repce szára alacsony a ritka. Nagyjából máris mar elvirágzott, de gyengén és egyenetlenül. Köhött. A termés gyenge közepesen igérkezik.

A búza fejlődésében általában visszamaradt, gyengén bokrosodott, szára alacsony és ritka, de szinte epészséges üde zöld. Ahol volt eső ott javult.

A rozs a búzánál jobb, de fejlődése szintén nem kielégítő, szármája alacsony, vékony és ritka. Részben már el is virágzott, a kalászok nem elég fejlettek.

Az őszi arpa elég jól bokrosodott, a tavaszi egyenetlen és jól kelt, de további fejlődése a száraz időjárás következtében visszamaradt, alacsony, sok hegyen gazos. Az őszi arpa a kalászáig hányna.

A zab fejlődése a száraz időjárás következtében szintén visszamaradt. Őka volt ennek a hóhal az elkéselt vetés is. Megfelelő esőre javulás várható.

A tengeri átalabar-jól és egyenetlen kelt, de a szárazság miatt még alacsony. A keleti vetések igen lassan keltek.

A burgonya korai vetése jól kelt, erősen fejlődik, de további gyarapodásához esőre van szükség. A kukorépa és takarmányrepce általában jól kelt, de a szárazság következtében nehezen fejlődik.

A kerti vetemények, ahol eső volt, szintén szépen fejlődnek, ahol azonban nem volt eső, ott sánylik, a bab jól és egyenetlen kelt, szépen fejlődik, de általában esőt kíván. Az egyéb hüvelyesek kielégítően fejlődnek. A káposzta korábban kiültetett palántái már jól megfogantak, további fejlődésére azonban esőre van szükség. A köles korai vetésével lassan erősödnek.

A mesterséges takarmányok előállításához a lőhere és lucerna első kaszásiának eredménye általában közepes volt. A rétek lüszövése valamint a legelőknél a futatnövés a száraz időjárás következtében általában gyenge.

A gyümölcsfák általában gazdagon virágoztak, de a jégesők sok fejlődésben levő gyümölcsöt levertek, úgyhogy kajszinbarackból, cseresznyéből, meggyből, szilvából, almából és korbázból a legtöbb helyen közepes és csak egyes helyeken igérkezik közepesen alul teremni. A megő és esős időjárás beálltával a szőlőkben szép haladás észlelhető, jégkarokat több helyről jelentettek.

A Felsődnánuti Gazdatiszti Kör alakuló értekezése. A Győr-Ménfőcsanak, Sopron, Vas, Esztergom-Komárom vármegyei okleveles gazdatisztek tegnapi, szombaton délután 5 órakor Budapesten a Közélet Székházában (Üllői-ut

25) tartották értekezését, a Felsődnánuti Gazdatiszti Kör megalakítása tárgyában. Hívás és indoklás kivánása az okleveles gazdatiszteknek, hogy képviselők a gyakorlati életben megfélemlés érdekeit nyerve, amiféle rendelkezés legyen nyújtott, legyen továbbá törvényes érdekvédelmi szervek. E cél elérését szolgálják a vidéki tőmörítések. Az előkötött bizottság nemcsak az okleveles gazdatisztek, hanem a földbirtokosokat is szívesen látja és velük karöltve akarják a gazdatisztek az őket méltán megillető eredményeket kivívni.

Alkiknek a szivmüködése rendellen, erőködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes Ferenz József keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenz József víz szívelzsírosodásnál és bélteptényűbáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenz József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Endresz arcképe. Endresz György, a

művészi emléklap formájában és gyönyörű rézkaroszerű kivitelben készített el. Tolnai Világjára és 4000 udpost. kirakásban helyezte el, teljesen díjtalanul. Az idő rövidsége miatt a képből csupán négyezer darab készíthetett és ennek következtében több ezren kértek telefonon és leveleken további képeket, de ezeknek a kérésnek Tolnai Világjára sajnos nem tehetett eleget, mint ahogy már vidékre sem volt módában a képet elküldeni.

A közszégi előjárásosság közhírré teszi, hogy az OFB által jóváhagyott és általunk által lemondott hazahelyekre továbbjuttatás végett a közszégi előjárásosság lehet jelentkezni:

- Balogh István 1045/10. hrsz. ház helyére
- Nemeth Sándor 1045/17. „ „
- Tarr István 1045/19. „ „
- Szűcs János 1019/119. „ „
- Nemeth István 1045/11. „ „

Ezen hazahelyeken lévő házak az előjárásosság által nyilvános árverésen folyó évi június hó 12 én u. e. 9 órakor a kzségházán el lesznek adva.

Ha Budapestre utazik, első útjára legyen a fenyvesen általunk és kibővített Hungaria fürdőbe (Budapest VII. Dobány u. 44.) menő. Ott már reggel 5 órakor nyitnak és 140 pengőért nemcsak megfürödhet, hanem jól meg is reggelizhet.

Kézimunka és rajzkiallítás. Az állami polgári füsisok kézimunka és rajzkiallítása folyó hó 11—13-ig tekinthető meg. Belepdődj 10 filer. Tanulók és gyermekek születés vagy felnevelés hozzászereztek kiséretében díjtalanul tekinthetik meg a rendezv. bő anyagszép kiallítás az iskola tornatermében. Szíves látogatást kér az igazgatóság.

Repülő táncosnők. Rendkívül érdekes cikkeket közöl a repülő táncosnőkről a Délibáb színházi képlap az új száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan érdekesebb érdekesebb cikkeket, riportot, pompás műnyomatú illusztrációt, két egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt és rejtélyrovatot talál az olvasó a Délibáb új számában, az 28 filer.

Párisi tanulmányutak. A MEFHOSZ Idegenforgalmi és Utazási Irodája június 17 én rendezte első 10 napos rendkívüli kedvezményes párisi tanulmányútját. Résztvevői díj 320, diakoké 260 pengő. Jelentkezni lehet az Utazási Irodában minden nap délután 4—7-ig (IX. Ferenz-körút 38. sz. 2.) levélben is. Érdeklődőknek prospektust díjtalanul küld az Utazási Iroda a többi tanulmányutakról is.

Kálmán Jenő: Ez a kutya eladó. Kálmán Jenő, a magyar irodalom legvonzóbb egyéniségei közül való. Két évvel ezelőtt, amikor az „Om-ziki rendező” című regénye megjelent, nemcsak a magyar, de a külföldi olvasókörözés is nagy érdeklődéssel ügyelt fel rá. Heine írja: Mikszáth humora, a franciai könyved szemlemessége volt az ezen az első nagy regényén és ugyanezek a sajátosságok aranyozták be az utat is, amely Ez a kutya eladó címmel most jelent meg a Színházi Élet boltja kiadásában. A történet egy vidám,

kedves kis kölyök-kutyáról szól, „akit” végzetle egy fiatal pesti újanörő társaságba sodor. Ettől kezdve Tóbiás kutyája irányítja gazdájának sorát és vmi szeszélyes, vidám, romantikus bonyodalom között a happy end révén. Van a regénynek egy lejjel, ahol a nevelésbe adott Tóbiás megröki az intézetből és a millió nagyvárosban hatatálál a gazdájához. Ez a csodálatos pszichológiával és íróművészetével megírt rész a magyar irodalom legszebb lapjai közül való. De az egész könyv hangja, eredeti megfigyelései, etiku-anak eleganciaja valóságos élménye lesz minden egyes olvasónak. Ma kevesen irnak olyan szép tiszta népi mélyégekkel eredő magyarsággal, mint Kálmán Jenő. A szép kiállítás könyv, amely az allatbarátoknak külön nagy örömet fog szerezni, 2 pengőért rendelkezhető meg a Színházi Élet Boltjában (Budapest, Erzsébet-körút 7).

A vér előírásítása céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes Ferenz József keserűvizet inni.

Beiratások a helybeli állami polgári füsisokában. Az 1932—33. tanévre a rendes beiratások június hó 14-én és 15-én lesznek,

8—12 óráig. Az első napon csak a helybeli tanulók, a másodikon napon helybeli és vidéki tanulók iratkoznak be. Műtan- a felvételi minden osztályban csak korlátolt számú, felekerem a helybeli tanulók születés helyén (különösen az I. osztályban jelentkezők), hogy gyermekeiket az első napon beírassák, nehogy férőhely hiányában azok kimaradjanak. Az első alkalommal beiratkozó tanulók hoznak magukkal iskolai bizonyítványukat (elemi iskolai értesítő könyveket), születési anyakkönyvi kivonatokat és utraajlasi igazolványukat. A folytatálagosan beiratkozó tanulók csak az előző évi iskolai bizonyítvánnyal jelentkezenek beírásra. Beiratkozások díj- és 40 filer ellenőrző-könyvekre ara fizetendő. A többi díjak szeptember hónap első felében. Ugyancsak szeptember hónap kell majd kérni a közalkalmazotti tandíjkezelményt s akkor adandók be a tandíjmentességi kérvények is. Beiratkozáskor a tanulók szülőik kíséretében tartoznak megjelenni. Felkérme az szülőket, hogy a fenti két napon gyermekeiket feltétlenül irassák be, mert a szeptember havi beiratkozás csak a javítóvizsgát tett tanulók, vagy azok iratkozhatnak be, akik a rendes beírás idejének immulasztását halloen tudják igazolni (betegség). A magántanulók felszerelt kérvényeiket a polg. isk. ir. Füligazgatóság címezve (3 P okmánybéllyegge) az itteni iskola igazgatójánál adják be június hó 15 ig, október hó 1-ig, vagy aprilis hó 1-ig. Határidőn túl kérvények el nem fogadhatók. Az áll. polg. füsisok igazgatója.

Kosáryné Réz Lola: Ha a sziv megszólal... Egy aprofihirdetésre egyének lehetne nerezni Kosáryné Réz Lola a kiváló írónő új munkáját, amelynek hősnője egy vidéki jómódú fiatal leány, aki egy aprofihirdetés útján igyekszik megszerezni a férjét és a boldogságot. Az érdekes és élvezetes regény a Mindenki Könyve legújabb köteté, ara 30 filer kapható mindentől.

Ivan Mosszoukin feleségül vesz egy pesti görült. A Színházi Élet új számában írja meg M. c. e. y. Ilaak, a Király Színház vpl görjének érdekes karrierjét Mersőry Ila, aki a görüök sorából lett Berlinben és Párisban filmszínész, most feleségül meg Ivan Mosszoukjhoz, a világhírű orosz filmszínészhez és június 15 én lesz Párisban az esküvőjük. Lucze Sándor hetilapjának új száma közli a pesti primadonnák mérlegét, amelyet az almutt sazonról készítették. Ki hányzór játszott, hány ruhát, mennyi cipőt kopasztott a szezon folyamán? A Budapestre érkezett Bárony Rózi elmondja a Színházi Életnek, hogy parinert keres a magyar fővárosban, de csak filmpartnert, mert az UFA val kötött szerződése tiltja a férjhezmenéstől. Farkas Imre Leiki Szanatoriuma a síófoki strandon. In terjvú Darvas Lúivel. A Nemzeti Színház és a Budai Színhöz üjdonságairól beszámol. Károthy Frigyes, Szász Zoltán, Rózi Lajos, Kálmán Jenő, Águs Madeleny, Veszy M. irat és mások cikkei, háromfelvonásos színdarab, kotta, kézimunka és gyermekkönyv lesz a tar-

órakor lánia volt tagokat voltak
soros ünnepélyi repülő garda városbatorságral az országos versenyt a valóságos megjelent vendégeket. A megjelent és nem megjelent zésért az elismert rendezősege. Az országos versenyt a valóságos megjelent vendégeket. A megjelent és nem megjelent zésért az elismert rendezősege. Az országos versenyt a valóságos megjelent vendégeket. A megjelent és nem megjelent zésért az elismert rendezősege.

zatossá a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 P. Kiadóhivatal Budapest VI. Aradi-utca 8. sz.

Az idősokkal kevesebb a facsák. A természet barátainak bizonyosan felébredt, hogy az idős sokkal kevesebb fecskét látunk, mint az előző években. Eleinte azt hitük, hogy a hideg tavaszi idő késlelteti a megérkezéseket. Most azonban már allandóan a meleg és bizony a fecskék száma nem szaporodott meg. Ebből arra kell következtetnünk, hogy a múlt év őszén szokatlanul korán beköszöntött hideg időjárásnak sok fecskét elűzött el. Azért van az idén jóval kevesebb fecskénk. Ennek pedig a gyümölcsösök fogját kárát vallani, mert a hernyók elszaporodnak.

CSARNOK.

Alomország . . .

Nagymagyarországról álmodtam az éjjel, Ahol az emberek szeretetben éltek. Nem volt ott irigység, vagy hatalomféltés, Nem volt semmi, semmi féltélem.

Megértésben élünk, csendben mi magyarok, Kikről Turán átka imáron lefoszlott. Királyunk szerető sziveben ott állott, Magyar testvéreim a Ti boldogságotok.

Nem volt ott lázadás, harc, vagy békétlenség. Felleltem dertis volt a magas szép, kék ég. Akkor felebredtem szomorú valóra, Ebben a letipott, nyomorgó hazában.

Miert nem élhetünk így, miént éitem álomban, Csendes békességben, Nagymagyarországban. Pedig milyén szép volt, úgy örült a szívem. És a Teremtőtől csak a szép álommat,

Vermes László.

A Kemenesalja és lakói a régnyulban és most.

Irtá: Szidellina Mála.

Kemenesalja közeghatárában a falusi dél felé, még ezéltől 50 évvel is látható volt egy római tönk (Kőveskut) maradványa, amit a cikk írója is ismert s az őregbő mihalysaiak is ismerték. A római telep ezen a helyen állott, amit a régi emberek többször lehetett hallani. Ezt igazolja az, hogy néhány évvel ezéltől a kemenesaljai határában (Paptag) közvetlen a szombathelyi vasútvonal mellett, homokbányászak között 4 darab emberi csontvázra akadtak, amik mellett különböző fegyvereket és tárgyat találtak. Ezt annak idején a Kemenesaljai újság meg is írta. Az itt eszközlendő ásatások esetén bizonyára sok mindeféle római vagy ősi leletre lehetne akadni.

Továbbá Nagysitke, ahol szintén találtak római kőveket és különböző szerzőmokat.

De itt van a Sághegynek keleti oldalán Ság közég, amely szintén nagy római telep lehetett, mert innen vezetett fel a Sághegyre a nagy kocsiút, ami a mestéri oldalon egy onnan felvezető úttal északnyugat felé kanyarodva éri el a tetőt, aminek a nyomai ma is láthatók.

A sági határában is több ízben akadnak római dolgokra. Iszákfáról és Káldról római adataink vannak, de mint régóta lakott helyen talán még több lehetne.

Nincs adatunk Merséről és Tokorsról, Egyházaskezőről és Celdömökről, ami azt bizonyítja, hogy ezek csak később keletkeztek.

Hogy a sághegyi vár (castrum) nagy szerepet játszhatott itt abban a korban, azt bizonyítja az, hogy a vár körletében voltak a legvirágzóbb telepek, u. m. Mestéri, Kápolna, H-tye, Kisomlyó, Ság, Kemenesalja és Kemeneszentmarton.

Ez a sághegyi várat a hon őrlálás utáni századokban Vak Béla királyunk állítólag újra fel akarta építtetni, de a monda szerint a király a félig kész várat megalkotta azért, mert mikor a várat föl akarta avatni, a hegytetőn épült várudvart háromszorjarrattak tőrdecsuszra végig vele a gaz tanácsadói, úgy

hogy a térdeiről teljesen leejtö a bőr. Megalkotta úgy, hogy amit nappal építtettek, az dőljön le éjjel, amit éjjel építtettek, az dőljön le nappal. Így aztán a varuk felépítéséből nem lett semmi. Hogy ebből a mondból mi igaz, azt bizonyosan nem tudjuk, de édesapámtól is hallottam ezt több ízben és a sághegyi vár falakat Vak Béla királ, varfának nevezték, mióta csak arra emlékeztem.

Mindenesetre a jelzett helyeken eszközleendő ásatások és feltárások után nagyon érdekes leletek lehetne akadni.

A római uralom csak néhány évszázadig maradt meg, mert ennek véget vetette hunok megjelenése, akik aztán a római uralmat elsöpörték. Ekkor indult meg a nagy népvándorlás Kelet felől.

Ezek Balambér vezérlete alatt 375 körül zúdultak Európába és az utjukban lakó népek vagy meghódították, vagy elmenekülték. Néhány évtized alatt elfoglalták a Duna-Tisza síkságot s rövidesen Pannoniát (Dunántul) is hatalmukba kerítették.

A rómaiak hagyatékai a hunok nem vették igénybe, mert azok satorlalkó népek voltak, akik vadászattól és állattenyésztéstől éltek, ezért aztán mindig lovon voltak, hogy az ide-oda mozgó állataikra ügyelhessenek. De legjobban szerették a hadakozást és szákmányolást és gyorsan száguldo paripaikon rövid idő alatt olyan területeket futottak be, amiről európai ember nem is álmodott. Mert ehhez hasonló lovasnép még nem jarta soha sem Európá földjét, a lohatárol való hadakozásuk pedig valósággal rémületbe ejtette az európaiakat.

Bizony a mi Kemenesaljánkon is megjelentek a vágatók honparipák a sziáj hunlegényekkel. A jelek után nézve valószínű, hogy itt is volt hantelep. Ezzel a dömölki határ nyugati részén a Sögyényi fele birtokon a Kislődö, major és a Sághegy közötti síkságon hírom a Sághegy nyugati oldalán Inta felől pedig két vezérhalom.

Már messziről szembeötlök, hogy ezeket nem a megszálltálta, hanem emberi kezek emelték. Hogy mit szolgáltattak ezek a halomok, azt nem tudjuk, de a monda szerint a hunoktól származnak, akik mint satorlalkó nép rendszerint a síkságot laktak s ezeken a dombokon állottak a vezető emberkövek (vezérek) sátrai. De a szajhagyomány azt is mondja, hogy ezek alá temették a löembereket a paripaikkal együtt. Ezek a halomok azonban avar, kun és tatár halomoknak is neveztek.

Hogy a valószínűleg mi felel meg, azt csak szintén ásatások után lehetne biztosan megállapítani.

Attila hun király halála után a hunok közt pártoskodás tört ki, úgyhogy egységes vezetés híján erejük meggyengült. Nem volt többé összetartás és Attila nagy birodalma összeomlott. A szomszédokban élő népek: a germán származású gotok, gepidák és longobardok a hunokra támadtak és azokat teljesen levertek. A hunoknak egy része vissza ment Ázsiába, a másik része pedig Erdélybe menekült. Ezek utódiái a jelenlegi székelyek.

A hunokat legyőző keverék népek azonban nem sokáig birtokoltak Magyarországot, mert azokat ismét egy harcias lovas nép, az avarok lepték meg, akiknek éppoly harcmódjuk volt, mint a hunoknak. Akik aztán tönkrevérték az itt levő keverék népeket. Az avarok szintén satorlalkó népek voltak, azonban sátraiat, illetve telepeiket földből vagy kőből építették, így a magyar nyitások után kénytelenek voltak a várszerű tömlököt (avargyütröket) neveztek.

Egy ilyen avargyütrő maradványai Karakó közég határában még jelenleg is megvannak. Ez az avargyütrő még 1707 évben még olyan erős volt, hogy Vak Buttyán kun tabornok II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk hűséges hős vezére itt várta be az osztrákokat, akiket aztán Vasvár felé szorította Győrvar közég határában oly kegyetlenül elvert, hogy azok Steierország felé menekültek, hogy azok Steierország felé menekültek, de a hős kuruc huszarak majdnem Graicig üldözték őket.

Avartelep volt Karakó, Duka és Kisomlyó, de valószínű, hogy a Kemenesaljának a legnagyobb részét laktak az avarok. Azonban az avarok nem birtokolhatták sokáig Magyar-

országot, mert nem volt olyan vezérük, mint a hunoknak és a szomszéd népek, a frankok csakhamar tönkrevérték őket és földváraikat, gyütröket elhagyták.

A gyütrökben (avargyütrő, vagy várgyütrő) talált és századokot át felhalmozott kincseiket pedig elvették úgy, hogy az avarok ezután teljesen szétzúzódtak és elmenekültek, vagy felvették a keresztény vallást és beolvadtak a frankokba. Ilyen avargyütrőből nyerte Győr város és Győrvar közég is (Vas megye) a mai nevét.

Az avar és a franknépek az ivadekai Kisomlyó közég lakosságában egész a mai napig is megtalálhatók, de maradt itt a többségi szlávokból is ivadék.

Az elmenekült avarok egy része a Duna-Tisza közé húzódtól, amit aztán Avarok pusztasága, néven emlegettek.

Az ország nyugati részében, vagyis a Dunántulon és így a Kemenesalján is a frankok telepedtek meg, de ezek sem bírták ezt sokáig, mert azokat a mind jobban nyugat felé terjeszkedő szlávok nyomták el, akik aztán a Dunántul is elfoglalták. Ezek nyomán aztán az elszlávosodás terjedt el a Dunántulon.

Ezektől a szlávoktól nyerte a Kemenesalja is a nevét, amit már fontebb ügyis emlegetünk, de a Kemenesalja igen sok közege még most is a szláv nevet viseli.

Ilyen szláv település volt Gáros (grc), Tokors (tokrc), Vönöck (vnc) és Pápóc (papac) közég, ahol a szláv keveredés a lakosság között is meghagyta a maga nyomat.

Azonban a szlávok nem sokáig uralkodhattak ezen a szép, termékeny földön, mert ismét jött egy vezératar Ázsiá felől, ami aztán ezeket is majdnem teljesen elsöpörte a föld színéről. Ez a veszedelmes vezératar a magyar név volt, amely aztán az egész Magyarországot elfoglalta a nos Arpád-vezér vezérlete alatt. Az itt maradt szláv, bolgár, frank stb. keverék nép aztán behódolt vagy elmenekült. És ezer év óta magyar paripák legelnek a mi szép magyar mezőinken és magyar daltol hangos az erdő és mező.

(Folyt. köv.)

Celdömök nagyközsegtől.

Hirdetmény.

Celdömök nagyközség 33-as elemi és ismétli iskoláiban az 1932—33. tanévi beiratások a következő napokon lesznek megtartva:

r. k. fiú és leányelemiben június 14—15-én ág. h. ev. elemi iskolában június 14—15-én izr. elemi iskolában június 15-én.

A tanköteleseket minden testi vagy szellemi fogyatékosokra való tekintet nélkül, valamint egészségi állapotukra való tekintettel még akkor is be kell iratni, ha gondviselőjük hazai oktatásban kívánja őket résztesíteni.

Ezen rendelkezéseket be nem tartó gondviselők ellen az ide vonatkozó törvény alapján az előjárólag megindítja a büntető eljárást. Celdömök, 1932. május 23. án.

Az Előjáróság.

Két szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó 1932. augusztus 1-ére. Érdeklödni lehet...

dömök, Vásár-tér.

Lakatos munkákat, kifogástalan épület-munkát, kovácsolt vaskaput, kerítést, sárcsot, bármily rendszerű takaréktűzhelyet, új munkát vagy javítást a legmodernebb kivitelben olcsó áron készít Kiniczky Lajos lakatos-mester Celdömökön. Vidéki megrendelést pontosan és gyorsan...

PHOTO!

Zongor...

zongor bemutató amely...

Hasznos felét

Bejelent...

há...

ohajt szerke...

GR...

lakás...

1932...

20%...

Vidéi...

HOTEL...

Kere...

Közele...

LODA.

UJRI...

A...

Irtá:...

Leg...